Eiropas Parlaments
2019-2024

Nodarbinātības un sociālo lietu komiteja

2022/0298(COD)

11.1.2023

***I
ZIŅOJUMA PROJEKTS

par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar ko groza Direktīvu 2009/148/EK par darba ņēmēju aizsardzību pret risku, kas saistīts ar pakļaušanu azbesta iedarbībai darba vietā
(COM(2022)0489 – C9-0321/2022 – 2022/0298(COD))

Nodarbinātības un sociālo lietu komiteja

Referente: *Véronique Trillet-Lenoir*

Izmantoto apzīmējumu skaidrojums

*	Apspriežu procedūra
***	Piekrišanas procedūra
***I	Parastā likumdošanas procedūra (pirmais lasījums)
***II	Parastā likumdošanas procedūra (otrais lasījums)
***III	Parastā likumdošanas procedūra (trešais lasījums)

(Norādītā procedūra pamatojas uz akta projektā ierosināto juridisko pamatu.)

Grozījumi akta projektā

Parlamenta grozījumi, kas sagatavoti divās slejās

Svītrotās teksta daļas iezīmē ***treknā slīprakstā*** kreisajā slejā. Aizstātās teksta daļas iezīmē ***treknā slīprakstā*** abās slejās. Jauno tekstu iezīmē ***treknā slīprakstā*** labajā slejā.

Pirms katra grozījuma ievietotā informācijas bloka pirmā un otrā rinda norāda uz attiecīgo teksta daļu izskatāmajā akta projektā. Ja grozījums attiecas uz spēkā esošu aktu, ko paredzēts grozīt ar akta projektu, informācijas blokā papildus iekļauj trešo un ceturto rindu, kurās attiecīgi norāda spēkā esošo aktu un atbilstīgo teksta vienību tajā.

Parlamenta grozījumi, kas sagatavoti kā konsolidēts teksts.

Jaunās teksta daļas iezīmē ***treknā slīprakstā***. Svītrotās teksta daļas iezīmē ar simbolu ▌ vai pārsvītro. Aizstātās teksta daļas iezīmē, ierakstot jauno tekstu ***treknā slīprakstā*** un izdzēšot vai pārsvītrojot aizstāto tekstu.
Tas neattiecas uz tīri tehniska rakstura grozījumiem, kurus izdara attiecīgie dienesti, gatavojot galīgo tekstu. Tie netiek iezīmēti.

SATURA RĀDĪTĀJS

Lpp.

EIROPAS PARLAMENTA NORMATĪVĀS REZOLŪCIJAS PROJEKTS 5

PASKAIDROJUMS 41

ANNEX: LIST OF ENTITIES OR PERSONS FROM WHOM THE RAPPORTEUR HAS RECEIVED INPUT 45

EIROPAS PARLAMENTA NORMATĪVĀS REZOLŪCIJAS PROJEKTS

par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar ko groza Direktīvu 2009/148/EK par darba ņēmēju aizsardzību pret risku, kas saistīts ar pakļaušanu azbesta iedarbībai darba vietā
(COM(2022)0489 – C9-0321/2022 – 2022/0298(COD))

(Parastā likumdošanas procedūra: pirmais lasījums)

Eiropas Parlaments,

– ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2022)0489),

– ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 2. punktu un 153. panta 2. punkta b) apakšpunktu kopā ar 1. punkta a) apakšpunktu, saskaņā ar kuriem Komisija tam ir iesniegusi priekšlikumu (C9-0321/2022),

– ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 3. punktu,

– ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas 2023. gada ... atzinumu[1],

– ņemot vērā Reģionu komitejas 2023. gada ... atzinumu[2],,

– ņemot vērā Reglamenta 59. pantu,

– ņemot vērā Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas atzinumu,

– ņemot vērā Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas ziņojumu (A9-0000/2023),

1. pieņem pirmajā lasījumā turpmāk izklāstīto nostāju;

2. prasa Komisijai priekšlikumu Parlamentam iesniegt vēlreiz, ja tā savu priekšlikumu aizstāj, būtiski groza vai ir paredzējusi to būtiski grozīt;

3. uzdod priekšsēdētājam Parlamenta nostāju nosūtīt Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu parlamentiem.

[1] OV C 0, 0.0.0000., 0. lpp. / *Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēts.
[2] OV C 0, 0.0.0000., 0. lpp. / *Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēts.

Grozījums Nr. 1

Regulas priekšlikums
3. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(3) Azbests ir ļoti bīstama kancerogēna viela, kas joprojām ietekmē dažādas ekonomikas nozares, piemēram, celtniecību un renovāciju, kalnrūpniecību un karjeru izstrādi, atkritumu apsaimniekošanu un ugunsdzēsību, kurās darba ņēmēji ir pakļauti lielam eksponētības riskam. Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1272/2008[65] azbesta šķiedras klasificē kā 1A kategorijas kancerogēnu. Azbesta šķiedru ieelpošana no gaisa var izraisīt tādas nopietnas slimības kā mezoteliomu un plaušu vēzi, bet pirmās slimības pazīmes var parādīties vidēji pat 30 gadus pēc eksponētības, kā rezultātā izraisot ar darbu saistītus nāves gadījumus.	(3) Azbests ir ļoti bīstama kancerogēna viela, kas joprojām ietekmē dažādas ekonomikas nozares, piemēram, celtniecību un renovāciju, kalnrūpniecību un karjeru izstrādi, atkritumu apsaimniekošanu un ugunsdzēsību, kurās darba ņēmēji ir pakļauti lielam eksponētības riskam. Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1272/2008[65] azbesta šķiedras klasificē kā 1A kategorijas kancerogēnu***, un tās ir izteikti svarīgākais ar darbu saistītu vēža gadījumu cēlonis, jo līdz pat 78 % dalībvalstīs atzīto arodvēža gadījumu tiek saistīti ar azbestu***. Azbesta šķiedru ieelpošana no gaisa var izraisīt tādas nopietnas slimības kā mezoteliomu un plaušu vēzi, bet pirmās slimības pazīmes var parādīties vidēji pat 30 gadus pēc eksponētības, kā rezultātā izraisot ar darbu saistītus nāves gadījumus.
[65] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1272/2008 (2008. gada 16. decembris) par vielu un maisījumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakošanu un ar ko groza un atceļ Direktīvas 67/548/EEK un 1999/45/EK un groza Regulu (EK) Nr. 1907/2006 (Dokuments attiecas uz EEZ). OV L 353, 31.12.2008., 1. lpp.	[65] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1272/2008 (2008. gada 16. decembris) par vielu un maisījumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakošanu un ar ko groza un atceļ Direktīvas 67/548/EEK un 1999/45/EK un groza Regulu (EK) Nr. 1907/2006 (Dokuments attiecas uz EEZ). OV L 353, 31.12.2008., 1. lpp.

Or. en

Grozījums Nr. 2

Regulas priekšlikums
4. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(4) Ņemot vērā jaunos zinātniskos un tehnoloģiskos sasniegumus šajā jomā, ir iespējams uzlabot to darba ņēmēju aizsardzību, kuri ir eksponēti azbestam, un tādējādi vēl vairāk samazināt darba ņēmēju iespējamību saslimt ar azbesta izraisītām slimībām. Azbests ir kancerogēns visās devās, un zinātniski nav iespējams noteikt robežvērtības, kuras nepārsniedzot, tā ekspozīcijai nebūtu nelabvēlīgas ietekmes uz veselību. Tā vietā var iegūt ekspozīcijas un riska attiecību (ERR), kas atvieglo arodekspozīcijas robežvērtības (AR) noteikšanu***, ņemot vērā pieņemamu palielināta riska līmeni***. Tādēļ azbesta arodekspozīcijas robežvērtība būtu jāpārskata, lai samazinātu risku, pazeminot ekspozīcijas koncentrāciju.	(4) Ņemot vērā jaunos zinātniskos un tehnoloģiskos sasniegumus šajā jomā, ir iespējams uzlabot to darba ņēmēju aizsardzību, kuri ir eksponēti azbestam, un tādējādi vēl vairāk samazināt darba ņēmēju iespējamību saslimt ar azbesta izraisītām slimībām. Azbests ir kancerogēns visās devās, un zinātniski nav iespējams noteikt robežvērtības, kuras nepārsniedzot, tā ekspozīcijai nebūtu nelabvēlīgas ietekmes uz veselību. Tā vietā var iegūt ekspozīcijas un riska attiecību (ERR), kas atvieglo arodekspozīcijas robežvērtības (AR) noteikšanu. Tādēļ azbesta arodekspozīcijas robežvērtība būtu jāpārskata, lai samazinātu risku, pazeminot ekspozīcijas koncentrāciju.

Or. en

Grozījums Nr. 3

Regulas priekšlikums
7. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(7) Direktīvā 2009/148/EK noteiktā azbesta robežvērtība būtu jāpārskata, ņemot vērā Komisijas novērtējumus un jaunākos zinātniskos pierādījumus un tehniskos datus. ***Tās pārskatīšana ir arī efektīvs veids, kā nodrošināt, ka*** profilaktiskie un aizsardzības pasākumi ***tiek attiecīgi atjaunināti*** visās dalībvalstīs.	(7) Direktīvā 2009/148/EK noteiktā azbesta robežvērtība būtu jāpārskata, ņemot vērā Komisijas novērtējumus un jaunākos zinātniskos pierādījumus un tehniskos datus. ***Ir vajadzīgi pastiprināti*** profilaktiskie un aizsardzības pasākumi***, lai*** visās dalībvalstīs ***pārskatītu robežvērtību***.

Or. en

Pamatojums

Profilaktiskie un aizsardzības pasākumi būtu jāatjaunina, lai būtu iespējams ieviest pārskatītu arodekspozīcijas robežvērtību.

Grozījums Nr. 4

Regulas priekšlikums
9. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(9) Ņemot vērā attiecīgās zinātniskās atziņas un līdzsvarotu pieeju, vienlaikus nodrošinot pienācīgu darba ņēmēju aizsardzību Savienības līmenī un izvairoties no nesamērīgi nelabvēlīgiem ekonomiskiem apstākļiem un sloga skartajiem uzņēmējiem (tostarp MVU), būtu jānosaka pārskatīta arodekspozīcijas robežvērtība, proti, 0,01 šķiedras/cm^3, aprēķinot vidējo daudzumu astoņās stundās (TWA). Šīs līdzsvarotās pieejas pamatā ir sabiedrības veselības mērķis, kas tiecas nodrošināt nepieciešamo azbesta drošu aizvākšanu. Ir arī apsvērta iespēja ierosināt tādu arodekspozīcijas robežvērtību, kurā ņemti vērā ekonomiski un tehniski apsvērumi, lai nodrošinātu efektīvu aizvākšanu.	***svītrots***

Or. en

Pamatojums

Pievēršanās metodikai ir priekšnoteikums, pirms tiek aplūkota robežvērtība. Tāpēc šī daļa būtu jāaplūko pēc 11. apsvēruma.

Grozījums Nr. 5

Regulas priekšlikums
11. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(11) Optiskā mikroskopija ir pašlaik visbiežāk lietotā metode azbesta koncentrācijas ikdienas mērījumiem, lai arī tās izšķirtspēja neļauj konstatēt vismazākās veselībai kaitīgās šķiedras. ***Arodekspozīcijas robežvērtību 0,01***	(11) Optiskā mikroskopija ir pašlaik visbiežāk lietotā metode azbesta koncentrācijas ikdienas mērījumiem, lai arī tās izšķirtspēja neļauj konstatēt vismazākās veselībai kaitīgās šķiedras. Saskaņā ar ACSH atzinumu būtu jāizmanto

šķiedras/cm³ ir iespējams izmērīt ar fāžu kontrasta mikroskopu (PCM), tādēļ pārskatītās arodekspozīcijas robežvērtības īstenošanai nav vajadzīgs pārejas periods. Saskaņā ar ACSH atzinumu būtu jāizmanto modernāka un sensitīvāka metodika, kuras pamatā ir elektronmikroskopija, vienlaikus ņemot vērā to, ka ir vajadzīgs pienācīgs pielāgošanās periods ***un dažādu elektronmikroskopijas metožu lielāka saskaņošana ES līmenī***.	modernāka un sensitīvāka metodika, kuras pamatā ir elektronmikroskopija, vienlaikus ņemot vērā to, ka ir vajadzīgs pienācīgs pielāgošanās periods. ***Tā kā arī plānākas azbesta šķiedras (<0,2 µm) ir kancerogēnas, šīs šķiedras būtu jāņem vērā, mērot arodekspozīciju. Šajā nolūkā būtu jāizmanto transmisijas elektronmikroskopija, kas ļauj atklāt šādas plānākas azbesta šķiedras, vai līdzīgas progresīvas metodes. Lai paredzētu pietiekamu laiku jaunās prasības ievērošanai, būtu jānosaka trīs gadu transponēšanas periods. Transponēšanas periodā dalībvalstis var turpināt skaitīt šķiedras, izmantojot fāžu kontrasta mikroskopiju. Komisijai būtu jāatbalsta dalībvalstis un jāpalīdz tām saistībā ar pāreju uz jaunu azbesta šķiedru mērīšanas metodiku, it īpaši izstrādājot pamatnostādnes un sniedzot informāciju par attiecīgajiem Savienības līdzekļiem, ko var izmantot šim mērķim.***

Or. en

Pamatojums

Dalībvalstīs patlaban izmanto divu veidu elektronmikroskopiju, proti, skenēšanas elektronmikroskopiju (SEM) un transmisijas elektronmikroskopiju (TEM). Parastai SEM ir zemāka pamanāmības robeža aptuveni 0,2 µm apmērā. TEM ir zemāka pamanāmības robeža aptuveni 0,01 µm apmērā. Ņemot vērā, ka arī plānākas azbesta šķiedras (<0,2 µm) ir kancerogēnas (ar norādēm, kas liecina, ka platuma samazināšanās var novest pie lielāka iedarbīguma), tiek ierosināts dot priekšroku uz zinātni balstītai pieejai un tādēļ izvēlēties metodiku (TEM), kura ļauj saskaitīt šīs šķiedras.

Grozījums Nr. 6

Regulas priekšlikums
11.a apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	(11a) Ņemot vērā attiecīgās zinātniskās atziņas, nepieciešamību aizsargāt darba ņēmējus Savienības līmenī, sabiedrības veselības mērķi aizvākt azbestu, kā arī

tehniskos apsvērumus attiecībā uz atbilstības uzraudzību, kā pirmais atbilstīgais solis eksponētības azbestam risku samazināšanā būtu jānosaka pārskatīta arodekspozīcijas robežvērtība, kas vienāda ar 0,01 šķiedru/cm³ kā 8 stundu svērtais vidējais rādītājs. Tā kā joprojām turpinās ēku renovācijas vilnis, ir svarīgi šo pārskatīto arodekspozīcijas robežvērtību ieviest pēc iespējas ātrāk, tādēļ nevajadzētu paredzēt nekādu pārejas periodu. Transmisijas elektronmikroskopija ļautu atklāt plānākas azbesta šķiedras, tādēļ sagaidāms, ka pārskatītā arodekspozīcijas robežvērtība kopā ar jauno metodiku nodrošinātu labāku darba ņēmēju aizsardzību pret eksponētību azbestam. Saskaņā ar Savienības stratēģiskā satvara par drošību un veselības aizsardzību darbā "nulles vīzijas" pieeju ir nemitīgi jācenšas samazināt eksponētību šai spēcīgajai vielai, kas ir kancerogēns visās devās. Līdz ... [pieci gadi pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā], pamatojoties uz gūto pieredzi, jaunākajiem zinātniskajiem pierādījumiem un tehniskiem datiem, kā arī pēc tam, kad veikta apspriešanās ar sociālajiem partneriem, Komisijai būtu jānovērtē iespēja vēl vairāk samazināt azbesta ekspozīcijas robežvērtību, ņemot vērā arodekspozīcijas mērķa robežvērtību 0,001 šķiedra/cm³ apmērā.

Or. en

Pamatojums

Regulatīvās iestādes, kas izmanto pārrēķina koeficientus, ir piemērojušas koeficientus 2 līdz 4 robežās starp fāžu kontrasta mikroskopiju un elektronmikroskopiju, elektronmikroskopiju piemērojot tikai tām šķiedrām, ko spēj noteikt fāžu kontrasta mikroskopija. Saskaņā ar nesen veikto pētījumu (INRS, 2018. gads), iekļaujot plānās šķiedras, kuras nespēj atklāt fāžu kontrasta mikroskopija, vidējais koeficients ir 15. Tiek ierosināta pakāpeniska pieeja. Pirmkārt: arodekspozīcijas robežvērtības pazemināšana bez pārejas perioda līdz līmenim, kas vēl ir izmērāms ar fāžu kontrasta mikroskopiju. Otrkārt: TEM ieviešana nodrošinātu precīzāku skaitīšanu un tādējādi stiprinātu aizsardzību. Treškārt: tiesību aktu pārskatīšana, lai ņemtu vērā tehnisko progresu.

Grozījums Nr. 7

Regulas priekšlikums
11.b apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	(11b) Azbesta paraugiem vajadzētu būt reprezentatīviem attiecībā uz darba ņēmēja eksponētību azbestam. Tādēļ paraugi būtu jāņem regulāros intervālos konkrētos darbības posmos reprezentatīvās un reālistiskās situācijās, kādās darba ņēmēji ir pakļauti azbesta putekļu iedarbībai. Ja nav iespējams nodrošināt, ka paraugi ir reprezentatīvi attiecībā uz darba ņēmēja eksponētību azbestam, būtu jāveic visi vajadzīgie aizsardzības pasākumi.

Or. en

Grozījums Nr. 8

Regulas priekšlikums
13. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(13) Ir vajadzīgi īpaši kontroles pasākumi un piesardzības pasākumi ***darba ņēmējiem, kas ir eksponēti vai varētu tikt eksponēti azbestam, piemēram, piemērojot darba ņēmējiem*** dekontaminācijas ***procedūru*** un ***nodrošinot ar to saistītu apmācību***, lai ievērojami samazinātu ar šādu ekspozīciju saistītos riskus.	(13) Ir vajadzīgi īpaši kontroles pasākumi un piesardzības pasākumi***, lai samazinātu azbesta šķiedru koncentrāciju gaisā līdz tik zemam līmenim, kāds vien tehniski ir iespējams zem robežvērtības.*** Dekontaminācijas ***procedūras piemērošana darba ņēmējiem*** un ***saistītās apmācības prasību stiprināšana ir būtiski elementi***, lai ievērojami samazinātu ar šādu ekspozīciju saistītos riskus. ***Lai nodrošinātu vienlīdzīgus konkurences apstākļus, šīs direktīvas pielikumā būtu jānosaka minimālas apmācības prasības, tostarp īpašas prasības darba ņēmējiem specializētos azbesta aizvākšanas uzņēmumos.***

Or. en

Grozījums Nr. 9

Regulas priekšlikums
14.a apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	(14a) Lai kompetentā valsts iestāde varētu uzraudzīt tādus darbus, kuru laikā var rasties azbesta putekļi, svarīga ir paziņošanas sistēma. Informācijai būtu jāietver šādi papildu elementi, lai kompetentā valsts iestāde tiktu pilnvērtīgāk informēta: teritorijas, kurās veic darbu; darba ņēmēju aizsardzībai un dekontaminācijai izmantotais aprīkojums; un atkritumu likvidēšanas plāns. Šāda papildu informācija attiecīgā gadījumā ļautu kompetentajai valsts iestādei iejaukties, lai nodrošinātu iesaistīto personu aizsardzību.

Or. en

Grozījums Nr. 10

Regulas priekšlikums
15. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(15) Darba devējiem būtu jāveic visi vajadzīgie pasākumi, lai noteiktu iespējamos azbestu saturošus materiālus, ***vajadzības gadījumā*** iegūstot informāciju no telpu īpašniekiem, kā arī no citiem informācijas avotiem, arī no attiecīgajiem reģistriem. ***Darba devējiem*** pirms azbesta aizvākšanas projekta uzsākšanas būtu ***jānosaka, vai*** ēkās vai instalācijās ***ir vai varētu būt azbests***, un šī informācija būtu jāpaziņo cilvēkiem, kas var tikt eksponēti azbestam, tā klātbūtnes dēļ, kā arī apkopes vai citu ***ēkā vai uz ēkas notiekošu*** darbību laikā.	(15) Darba devējiem būtu jāveic visi vajadzīgie pasākumi, lai noteiktu iespējamos azbestu saturošus materiālus, iegūstot informāciju no telpu īpašniekiem, kā arī no citiem informācijas avotiem, arī no attiecīgajiem reģistriem. ***Ja šādas informācijas nav, sertificētam operatoram būtu jāveic azbesta skrīnings. Šim operatoram*** pirms azbesta aizvākšanas projekta***, ēkas nojaukšanas vai renovācijas*** uzsākšanas būtu ***jāreģistrē informācija saistībā ar azbesta klātbūtni vai iespējamu klātbūtni, no kura darbu laikā varētu rasties putekļi,*** ēkās***, kuģos,***

gaisa kuģos vai ***citās*** instalācijās, ***kas uzbūvētas pirms azbesta aizlieguma stāšanas spēkā visā valstī,*** un šī informācija būtu jāpaziņo cilvēkiem, kas var tikt eksponēti azbestam, tā klātbūtnes dēļ, kā arī apkopes vai citu darbību laikā.

Or. en

Pamatojums

Paziņotā likumdošanas iniciatīva par obligātu skrīningu un ēkās esošā azbesta reģistrēšanu ir vērtējama atzinīgi. Tomēr azbesta reģistrēšana var aizņemt laiku, tādēļ ir jāparedz azbesta skrīnings informācijas neesības gadījumā, kas, cerams, nebūs vajadzīgs, kad tiks īstenots jaunais tiesību akts. Jebkurā gadījumā azbesta skrīningu nevajadzētu attiecināt tikai uz ēkām, ņemot vērā azbesta plašo izmantošanu cita veida infrastruktūrā.

Grozījums Nr. 11

Regulas priekšlikums
15.a apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	(15a) Azbestu saturošu materiālu drošai aizvākšanai un likvidēšanai vajadzētu būt prioritātei, jo remonts, tehniskā apkope, iekapsulēšana vai noslēgšana nozīmē vien aizvākšanas atlikšanu, un tas var turpināt apdraudēt iedzīvotājus un darba ņēmējus daudzu nākamo gadu gaitā. Būtu jāaizliedz tādu azbestu saturošu materiālu iekapsulēšana vai noslēgšana, kurus ir tehniski iespējams aizvākt, vienlaikus nenostādot trūcīgākas mājsaimniecības neizdevīgā situācijā, jo tās nespētu atļauties vajadzīgo renovāciju. Tādēļ ir vajadzīgi piemēroti papildu pasākumi. Šajā saistībā Savienība nodrošina apjomīgu finansējumu, it īpaši Atveseļošanas un noturības mehānisma ietvaros, ko var izmantot, lai atbalstītu valstu pasākumus azbesta aizvākšanai renovāciju kontekstā. Ja azbests netiek aizvākts, attiecīgās konstrukcijas būtu jāidentificē, jāreģistrē un regulāri jāuzrauga.

Or. en

Grozījums Nr. 12

Regulas priekšlikums
15.b apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	(15b) Ir jāsniedz pietiekams un koncentrēts administratīvais atbalsts, lai palīdzētu darba devējiem, it īpaši mikrouzņēmumiem un maziem un vidējiem uzņēmumiem, īstenot šo direktīvu. Jo īpaši standartizēti procesi azbestu saturošu materiālu aizvākšanai palīdzētu samazināt azbesta putekļu līmeni un šo darbību izmaksas, kā arī atvieglotu paziņošanas prasību izpildi.

Or. en

Grozījums Nr. 13

Regulas priekšlikums
15.c apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	(15c) Direktīva 2009/148/EK būtu regulāri jāatjaunina, lai ņemtu vērā jaunākās zinātniskās atziņas un tehnisko attīstību, tostarp novērtējumu par dažādiem azbesta šķiedru veidiem un to nelabvēlīgo ietekmi uz veselību. Komisijai būtu jāuzsāk apspriešanās process, lai atjauninātu noteikumus par šķiedrveida silikātiem, un šajā kontekstā būtu jo īpaši jānovērtē, vai minētās direktīvas darbības jomā vajadzētu iekļaut rībekītu, vinčītu, rihterītu, fluoroedenītu vai erionītu.

Or. en

Pamatojums

Metodikas maiņa no PCM uz TEM ļaus diferencēt šķiedru veidus, tādēļ būs iespējams sākt novērtēt, vai ir nepieciešams paplašināt šīs direktīvas darbības jomu, lai attiecīgā gadījumā iekļautu citus šķiedrveida silikātus.

Grozījums Nr. 14

Regulas priekšlikums
15.d apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	(15d) Lai ņemtu vērā tehnoloģiju attīstību, Komisijai būtu līdz ...[pieci gadi pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā] un reizi piecos gados pēc tam jāpārskata tehnoloģiskā un zinātniskā informācija par azbesta identificēšanas, mērīšanas un brīdināšanas tehnoloģiju un pēc apspriešanās ar sociālajiem partneriem jāizdod pamatnostādnes, ja ir jāizmanto jauna tehnoloģija, lai aizsargātu darba ņēmējus pret eksponētību azbestam. Šajā nolūkā būtu arī jāiedibina sistemātiskāka informācijas apmaiņa dalībvalstu starpā par paraugpraksi.

Or. en

Grozījums Nr. 15

Regulas priekšlikums
15.e apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	(15e) Lai atbalstītu šīs direktīvas īstenošanu, Komisijai būtu sadarbībā ar ACSH jāizstrādā pamatnostādnes. Šajās pamatnostādnēs būtu attiecīgā gadījumā jāiekļauj konkrētu nozaru atbildes.

Or. en

Grozījums Nr. 16

Regulas priekšlikums
1. pants – 1. daļa – 2.a punkts (jauns)
Direktīva 2009/148/EK
3. pants – 3. punkts

Spēkā esošais teksts	*Grozījums*
	2.a) direktīvas 3. panta 3. punktu aizstāj ar šādu:
3. Ja iedarbība uz darba ņēmējiem ir sporādiska un ar zemu intensitāti un ja pēc 2. punktā minētā riska novērtējuma rezultātiem ir skaidrs, ka azbesta iedarbības robežvērtība darba zonas gaisā netiks pārsniegta, tad 4., 18. un 19. pantu var nepiemērot, ja darbs ir saistīts ar:	***"3. Apspriežoties ar Darba drošības un veselības aizsardzības padomdevēju komiteju, Komisija izstrādā pamatnostādnes, attiecīgā gadījumā sniedzot uz konkrētu nozari attiecināmu praktisku informāciju par šīs direktīvas īstenošanu.";***
a) neilgām apkopes darbībām, kuras norit ar pārtraukumiem un kurās rīkojas tikai ar neirstošiem materiāliem;	
b) tādu nesadalījušos materiālu aizvākšanu, tos nesabojājot, kuros azbesta šķiedras ir savstarpēji cieši saistītas;	
c) labā stāvoklī esošu, azbestu saturošu materiālu iekapsulēšanu vai aizplombēšanu;	
d) gaisa monitoringu un kontroli un paraugu ievākšanu, lai pārliecinātos, vai konkrēta materiāla sastāvā ir azbests.	

Or. en

(Sk. Direktīvas 2009/148/EK 3. panta formulējumu)

Pamatojums

Jēdziena "sporādiska un zemas intensitātes ekspozīcija" izmantošana attiecībā uz azbestu, kas ir kancerogēns visās devās un kam daži darba ņēmēji var būt pakļauti ilgstoši, nav uz zinātni balstīta pieeja, lai pamatotu dažu tādu direktīvas prasību nepiemērošanu, kuras būtu jāpiemēro visām darbībām, ar ko saistībā darba ņēmēji ir vai var tikt pakļauti azbesta putekļu iedarbībai. Lai atvieglotu direktīvas īstenošanu dažādajās nozarēs, tiek ierosināts aizstāt 3. punktu ar atsauci uz pamatnostādnēm, kuras Komisija ir paredzējusi izstrādāt, apspriežoties ar sociālajiem partneriem.

Grozījums Nr. 17

Regulas priekšlikums
1. pants – 1. daļa – 2.b punkts (jauns)
Direktīva 2009/148/EK
3. pants – 4. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	2.b) direktīvas 3. panta 4. punktu svītro;

Or. en

(Sk. Direktīvas 2009/148/EK 3. panta formulējumu)

Pamatojums

Jēdziena "sporādiska un zemas intensitātes ekspozīcija" izmantošana attiecībā uz azbestu, kas ir kancerogēns visās devās un kam daži darba ņēmēji var būt pakļauti ilgstoši, nav uz zinātni balstīta pieeja, lai pamatotu dažu tādu direktīvas prasību nepiemērošanu, kuras būtu jāpiemēro visām darbībām, ar ko saistībā darba ņēmēji ir vai var tikt pakļauti azbesta putekļu iedarbībai. Lai atvieglotu direktīvas īstenošanu dažādajās nozarēs, tiek ierosināts aizstāt 3. punktu ar atsauci uz pamatnostādnēm, kuras Komisija ir paredzējusi izstrādāt, apspriežoties ar sociālajiem partneriem.

Grozījums Nr. 18

Regulas priekšlikums
1. pants – 1. daļa – 2.c punkts (jauns)
Direktīva 2009/148/EK
4. pants – 3. punkts – 2. daļa

Spēkā esošais teksts	*Grozījums*
	2.c) direktīvas 4. panta 3. punkta otro daļu aizstāj ar šādu:
Paziņojumā īsumā ***jāapraksta*** vismaz:	***"***Paziņojumā īsumā ***apraksta*** vismaz:
a) darbvietas atrašanās ***vieta***;	a) darbvietas atrašanās ***vietu un konkrētās teritorijas, kurās veiks darbus***;
b) tā azbesta ***veids*** un ***daudzums***, ko izmanto vai ar ko rīkojas;	b) tā azbesta ***veidu*** un ***daudzumu***, ko izmanto vai ar ko rīkojas;
c) veicamās darbības un ***procesi***;	c) veicamās darbības un ***procesus***;

d) iesaistīto darba ņēmēju ***skaits***;	d) iesaistīto darba ņēmēju ***skaitu, sarakstu ar darba ņēmējiem, kurus, visticamāk, nosūtīs uz objektu, individuālos sertifikātus, kas apliecina viņu kompetenci un apgūto apmācību, un obligāto medicīnisko apmeklējumu datumus***;
e) darba sākuma ***laiks*** un ***ilgums***;	e) darba sākuma ***laiku*** un ***ilgumu, kā arī plānotās darba stundas***;
f) ***pasākumi***, kas veikti, lai ierobežotu azbesta iedarbību uz darba ņēmējiem.	f) ***pasākumus***, kas veikti, lai ierobežotu azbesta iedarbību uz darba ņēmējiem***;***
	fa) darba ņēmēju aizsardzībai un sanācijai izmantotā aprīkojuma raksturlielumus;
	fb) darba ņēmēju aizsargtērpu un aprīkojuma sanācijas procedūru, ilgumu un darba stundas;
	fc) atkritumu apglabāšanai izmantotā aprīkojuma raksturlielumus;
	fd) norobežotā vidē veiktā darba provizorisku aeraulisko bilanci;
	fe) plānu drošai un ilgtspējīgai atkritumu apglabāšanai, tostarp attiecībā uz azbestu saturošu atkritumu galamērķi.";

Or. en

(Sk. Direktīvas 2009/148/EK 4. panta 3. punkta formulējumu)

Pamatojums

Paziņošanas sistēma ir būtiska, lai kompetentā valsts iestāde varētu uzraudzīt paveikto darbu. Informācijai būtu jāietver papildu elementi, lai labāk informētu kompetento iestādi un attiecīgā gadījumā ļautu kompetentajai valsts iestādei iejaukties, lai nodrošinātu iesaistīto personu aizsardzību.

Grozījums Nr. 19

Regulas priekšlikums
1. pants – 1. daļa – 2.d punkts (jauns)
Direktīva 2009/148/EK
4. pants – 3. punkts – 2.a daļa (jauna)

Spēkā esošais teksts	*Grozījums*
	2.d) direktīvas 4. panta 3. punktam pievieno šādu daļu:
	"Dalībvalsts atbildīgā iestāde uzglabā paziņojumus vismaz 40 gadus saskaņā ar valsts tiesību aktiem un praksi.";

Or. en

(Sk. Direktīvas 2009/148/EK 4. panta 3. punkta formulējumu)

Pamatojums

Paziņošanas sistēma ir būtiska, lai kompetentā valsts iestāde varētu uzraudzīt paveikto darbu. Informācijai būtu jāietver papildu elementi, lai labāk informētu kompetento iestādi un attiecīgā gadījumā ļautu kompetentajai valsts iestādei iejaukties, lai nodrošinātu iesaistīto personu aizsardzību.

Grozījums Nr. 20

Regulas priekšlikums
1. pants – 1. daļa – 2.e punkts (jauns)
Direktīva 2009/148/EK
5. pants – 2.a daļa (jauna)

Spēkā esošais teksts	*Grozījums*
	2.e) direktīvas 5. pantā pievieno šādu daļu:
	"Ja tas ir tehniski iespējams, jau lietošanā esoši azbestu saturoši materiāli tiek drošā veidā aizvākti un likvidēti. Tos nenoslēdz un neapklāj. Azbestu saturošus materiālus, ko neaizvāc, identificē, reģistrē un regulāri uzrauga.";

Or. en

(Sk. Direktīvas 2009/148/EK 5. panta formulējumu)

Pamatojums

Saskaņā ar mērķi panākt nākotni bez azbesta par prioritāti jānosaka azbestu saturošu materiālu droša aizvākšana un likvidēšana, jo iekapsulēšana vai noslēgšana nozīmē vien aizvākšanas atlikšanu, un tas var turpināt apdraudēt iedzīvotājus un darba ņēmējus nākamo

gadu gaitā.

Grozījums Nr. 21

Regulas priekšlikums
1. pants – 1. daļa – 3. punkts
Direktīva 2009/148/EK
6. pants – 1. daļa – b punkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
b) darba procesus plāno tā, lai neradītu azbesta putekļus vai — ja tas nav iespējams — lai novērstu azbesta putekļu nokļūšanu gaisā;	b) darba procesus plāno tā, lai neradītu azbesta putekļus vai — ja tas nav iespējams — lai novērstu azbesta putekļu nokļūšanu gaisā***, īstenojot vismaz šādus pasākumus:***
	i) azbesta putekļu apspiešanu;
	ii) azbesta putekļu nosūkšanu pie avota;
	iii) gaisā suspendēto azbesta šķiedru nepārtrauktu nostādināšanu;
	iv) atbilstīgu sanāciju;

Or. en

(Sk. Direktīvas 2009/148/EK 6. panta b) punkta formulējumu)

Grozījums Nr. 22

Regulas priekšlikums
1. pants – 1. daļa – 3. punkts
Direktīva 2009/148/EK
6. pants – 1. daļa – ba punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	ba) tādu darbu gadījumā, ko veic slēgtās telpās, darba zonu aizsargā, īstenojot vismaz šādus pasākumus:
	i) minimālās spiediena starpības noteikšanu mīnus 10 apmērā;
	ii) tīra āra gaisa nodrošināšanu no attālākas vietas;

	iii) vietējo izplūdes ventilācijas sistēmu negatīva spiediena vienību un pārvietojamu vakuumu veiktspējas pārbaudīšanu pēc HEPA filtra nomaiņas un pirms azbesta aizvākšanas uzsākšanas vai vismaz reizi gadā, izmērot filtru aizvākšanas efektivitāti ar tiešās nolasīšanas daļiņu skaitītāju;

Or. en

(Sk. Direktīvas 2009/148/EK 6. panta formulējumu)

Grozījums Nr. 23

Regulas priekšlikums
1. pants – 1. daļa – 3.a punkts (jauns)
Direktīva 2009/148/EK
7. pants – 1. punkts

Spēkā esošais teksts	*Grozījums*
	3.a) direktīvas 7. panta 1. punktu aizstāj ar šādu:
1. Atkarībā no sākotnējā riska novērtējuma rezultātiem un lai nodrošinātu atbilstību 8. pantā noteiktajai robežvērtībai, ***regulāri*** jāveic azbesta šķiedru koncentrācijas mērījumi darba vietas gaisā.	***"***1. Atkarībā no sākotnējā riska novērtējuma rezultātiem un lai nodrošinātu atbilstību 8. pantā noteiktajai robežvērtībai, ***konkrētu darbības posmu laikā un regulāros intervālos darba procesa gaitā*** jāveic azbesta šķiedru koncentrācijas mērījumi darba vietas gaisā.***";***

Or. en

(Sk. Direktīvas 2009/148/EK 7. panta 1. punkta formulējumu)

Pamatojums

Paraugiem ir jābūt reprezentatīviem attiecībā uz reālo iedarbību uz darba ņēmēju, kas nozīmē, ka paraugi jāņem reprezentatīvās un reālās situācijās, kad darba ņēmēji ir pakļauti azbesta putekļu iedarbībai, regulāri veicot mērījumus konkrētos darbības posmos.

Grozījums Nr. 24

Regulas priekšlikums
1. pants – 1. daļa – 3.b punkts (jauns)

Direktīva 2009/148/EK
7. pants – 2. punkts

Spēkā esošais teksts	*Grozījums*
	3.b) direktīvas 7. panta 2. punktu aizstāj ar šādu:
2. Ievāktajiem paraugiem jābūt reprezentatīviem attiecībā uz konkrēta darbinieka pakļautību tādu putekļu iedarbībai, ko rada azbests vai azbestu saturoši materiāli.	***"***2. Ievāktajiem paraugiem jābūt reprezentatīviem attiecībā uz konkrēta darbinieka ***reālo*** pakļautību tādu putekļu iedarbībai, ko rada azbests vai azbestu saturoši materiāli.***";***

Or. en

(Sk. Direktīvas 2009/148/EK 7. panta 2. punkta formulējumu)

Pamatojums

Paraugiem ir jābūt reprezentatīviem attiecībā uz reālo iedarbību uz darba ņēmēju, kas nozīmē, ka paraugi jāņem reprezentatīvās un reālās situācijās, kad darba ņēmēji ir pakļauti azbesta putekļu iedarbībai, regulāri veicot mērījumus konkrētos darbības posmos.

Grozījums Nr. 25

Regulas priekšlikums
1. pants – 1. daļa – 3.c punkts (jauns)
Direktīva 2009/148/EK
7. pants – 5. punkts

Spēkā esošais teksts	*Grozījums*
	3.c) direktīvas 7. panta 5. punktu aizstāj ar šādu:
5. Paraugu ņemšanas ***ilgumam jābūt tādam***, lai***, veicot mērījumus vai vidējos aprēķinus atkarībā no laika,*** varētu noteikt iedarbību, kas raksturīga ***astoņu stundu ilgā bāzes laikposmā (vienā maiņā)***.	***"***5. Paraugu ņemšanas ***ilgums ir tāds***, lai varētu noteikt iedarbību, kas raksturīga ***visām operācijām visos to dažādajos posmos, ko veic darba procesa laikā***.***";***

Or. en

(Sk. Direktīvas 2009/148/EK 7. panta 5. punkta formulējumu)

Pamatojums

Paraugiem ir jābūt reprezentatīviem attiecībā uz reālo iedarbību uz darba ņēmēju, kas

nozīmē, ka paraugi jāņem reprezentatīvās un reālās situācijās, kad darba ņēmēji ir pakļauti azbesta putekļu iedarbībai, regulāri veicot mērījumus konkrētos darbības posmos.

Grozījums Nr. 26

Regulas priekšlikums
1. pants – 1. daļa – 4. punkts
Direktīva 2009/148/EK
7. pants – 6. punkts – 1. daļa

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
Šķiedru skaitīšanu veic ar ***fāžu kontrasta mikroskopu (PCM) atbilstīgi metodei, ko 1997. gadā ieteikusi Pasaules Veselības organizācija (PVO)*,*** vai***, ja iespējams, izmantojot*** citu metodi, ar kuru var iegūt līdzvērtīgus vai labākus rezultātus***, piemēram, metodi, kuras pamatā ir elektronmikroskopija (EM)***.	Šķiedru skaitīšanu veic ar ***transmisijas elektronmikroskopiju*** vai citu metodi, ar kuru var iegūt līdzvērtīgus vai labākus rezultātus.
	Lai nodrošinātu atbilstību šajā pantā minētajiem šķiedru skaitīšanas pasākumiem, Komisija atbalsta dalībvalstis, sniedzot attiecīgus tehniskus norādījumus, tostarp par tehnisko pāreju no fāžu kontrasta mikroskopijas uz transmisijas elektronmikroskopiju, un informāciju par attiecīgajiem Savienības līdzekļiem, ko var izmantot minētajai pārejai.
* Gaisā esošo šķiedru koncentrācijas noteikšana. Ieteicamā metode: fāzu kontrasta optiskā mikroskopija (membrānfiltru metode), PVO, Ženēva, 1997. g. (ISBN 92 4 154496 1).”;	* Gaisā esošo šķiedru koncentrācijas noteikšana. Ieteicamā metode: fāzu kontrasta optiskā mikroskopija (membrānfiltru metode), PVO, Ženēva, 1997. g. (ISBN 92 4 154496 1).";

Or. en

(Sk. Direktīvas 2009/148/EK 7. panta 6. punkta formulējumu)

Pamatojums

Ņemot vērā, ka arī azbesta šķiedras, kas plānākas par 0,2 µm, ir kancerogēnas (ar norādēm, kas liecina, ka platuma samazināšanās var novest pie lielāka iedarbīguma), tiek ierosināts dot priekšroku uz zinātni balstītai pieejai un tādēļ izvēlēties transmisijas elektronmikroskopiju,

kura ir jau izmantota metodika, kas ļauj saskaitīt šīs šķiedras.

Grozījums Nr. 27

Regulas priekšlikums
1. pants – 1. daļa – 5.a punkts (jauns)
Direktīva 2009/148/EK
10. pants – 1. punkts

Spēkā esošais teksts	*Grozījums*
	5.a) direktīvas 10. panta 1. punktu aizstāj ar šādu:
1. Ja ir pārsniegta 8. pantā noteiktā robežvērtība***, jānosaka*** tās pārsniegšanas ***iemesli*** un cik vien iespējams ātri ***jāveic attiecīgi pasākumi***, lai stāvokli labotu.	***"***1. Ja ir pārsniegta 8. pantā noteiktā robežvērtība ***vai ja ir iemesls uzskatīt, ka ir skarti azbestu saturoši materiāli, kas netika noteikti pirms darba, un ka tie rada putekļus, darbu nekavējoties pārtrauc. Tad nosaka*** tās pārsniegšanas ***iemeslus*** un cik vien iespējams ātri ***veic attiecīgus pasākumus***, lai stāvokli labotu.
Apgabalā, kurā pārsniegtas minētās robežvērtības, darbu ***nedrīkst turpināt***, līdz nav veikti atbilstoši pasākumi attiecīgo darbinieku aizsardzībai.	Apgabalā, kurā pārsniegtas minētās robežvērtības, darbu ***neturpina***, līdz nav veikti atbilstoši pasākumi attiecīgo darbinieku aizsardzībai.***";***

Or. en

(Sk. Direktīvas 2009/148/EK 10. panta 1. punkta formulējumu)

Grozījums Nr. 28

Regulas priekšlikums
1. pants – 1. daļa – 6. punkts
Direktīva 2009/148/EK
11. pants – 1. daļa

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
Pirms nojaukšanas ***vai*** apkopes darbu sākšanas darba devēji veic visus vajadzīgos pasākumus, lai noteiktu iespējamos azbestu saturošos materiālus, ***vajadzības gadījumā*** iegūstot informāciju no telpu īpašniekiem, kā arī no citiem informācijas avotiem,	Pirms nojaukšanas***,*** apkopes ***vai renovācijas*** darbu sākšanas ***telpās, kas būvētas pirms gada, kad spēkā stājās valsts azbesta aizliegums,*** darba devēji veic visus vajadzīgos pasākumus, lai noteiktu iespējamos azbestu saturošos materiālus, iegūstot informāciju no telpu

tostarp no attiecīgajiem reģistriem.	īpašniekiem, kā arī no citiem informācijas avotiem, tostarp no attiecīgajiem reģistriem.

Or. en

Pamatojums

Paziņotā likumdošanas iniciatīva par obligātu skrīningu un ēkās esošā azbesta reģistrēšanu ir vērtējama atzinīgi. Tomēr azbesta reģistrēšana var aizņemt laiku, tādēļ ir jāparedz azbesta skrīnings informācijas neesības gadījumā, kas, cerams, nebūs vajadzīgs, kad tiks īstenots jaunais tiesību akts.

Grozījums Nr. 29

Regulas priekšlikums
1. pants – 1. daļa – 6. punkts
Direktīva 2009/148/EK
11. pants – 1.a daļa (jauna)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	Ja nav pieejama relevanta informācija par plānotajiem darbiem vai ja tā nav pietiekami detalizēta, persona vai struktūra, kas pasūta darbus uzdod veikt skrīningu, lai identificētu azbestu saturošus materiālus, kurus darbi varētu skart. Skrīningu veic sertificēts operators, un pirms darbu uzsākšanas rezultātu paziņo darba devējam.

Or. en

Pamatojums

Paziņotā likumdošanas iniciatīva par obligātu skrīningu un ēkās esošā azbesta reģistrēšanu ir vērtējama atzinīgi. Tomēr azbesta reģistrēšana var aizņemt laiku, tādēļ ir jāparedz azbesta skrīnings informācijas neesības gadījumā, kas, cerams, nebūs vajadzīgs, kad tiks īstenots jaunais tiesību akts.

Grozījums Nr. 30

Regulas priekšlikums
1. pants – 1. daļa – 6. punkts

Direktīva 2009/148/EK
11. pants – 1.b daļa (jauna)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	Dalībvalstis saskaņā ar saviem tiesību aktiem un praksi izveido publiskus reģistrus ar sertificētiem operatoriem, kas pilnvaroti veikt azbesta skrīningu.

Or. en

Pamatojums

Paziņotā likumdošanas iniciatīva par obligātu skrīningu un ēkās esošā azbesta reģistrēšanu ir vērtējama atzinīgi. Tomēr azbesta reģistrēšana var aizņemt laiku, tādēļ ir jāparedz azbesta skrīnings informācijas neesības gadījumā, kas, cerams, nebūs vajadzīgs, kad tiks īstenots jaunais tiesību akts.

Grozījums Nr. 31

Regulas priekšlikums
1. pants – 1. daļa – 6.a punkts (jauns)
Direktīva 2009/148/EK
12. pants – 1. daļa – ievaddaļa

Spēkā esošais teksts	*Grozījums*
	6.a) direktīvas 12. panta 1. punkta ievadfrāzi aizstāj ar šādu:
Dažu tādu darbību gadījumā kā nojaukšana, aizvākšana, labošana un apkope, attiecībā uz kurām ir paredzams, ka 8. pantā noteiktā robežvērtība tiks pārsniegta, lai arī tiek veikti ***tehniski*** aizsargpasākumi azbesta koncentrācijas ierobežošanai gaisā, darba devējs nosaka pasākumus, lai nodrošinātu darba ņēmēju aizsardzību laikā, kad viņi veic šādas darbības, un konkrēti:	***"***Dažu tādu darbību gadījumā kā nojaukšana, aizvākšana, labošana un apkope, attiecībā uz kurām ir paredzams, ka 8. pantā noteiktā robežvērtība tiks pārsniegta, lai arī tiek veikti ***visi iespējamie tehniskie*** aizsargpasākumi azbesta koncentrācijas ierobežošanai gaisā, darba devējs nosaka pasākumus, lai nodrošinātu darba ņēmēju aizsardzību laikā, kad viņi veic šādas darbības, un konkrēti:***";***

Or. en

(Sk. Direktīvas 2009/148/EK 12. panta formulējumu)

Grozījums Nr. 32

Regulas priekšlikums
1. pants – 1. daļa – 6.b punkts (jauns)
Direktīva 2009/148/EK
12. pants – 2.a daļa (jauna)

Spēkā esošais teksts	*Grozījums*
	6.b) direktīvas 12. pantā pievieno šādu daļu:
	"Azbesta šķiedru koncentrācijas mērījumus gaisā veic pēc tam, kad ir pabeigtas šajā punktā minētās darbības, lai nodrošinātu, ka darba ņēmēji var droši atgriezties darba vietā.";

Or. en

(Sk. Direktīvas 2009/148/EK 12. panta formulējumu)

Grozījums Nr. 33

Regulas priekšlikums
1. pants – 1. daļa – 6.c punkts (jauns)
Direktīva 2009/148/EK
14. pants – 2. punkts

Spēkā esošais teksts	*Grozījums*
	6.c) direktīvas 14. panta 2. punktu aizstāj ar šādu:
2. ***Šai apmācībai jābūt*** darba ņēmējiem viegli ***saprotamai***. Ar apmācības palīdzību ***jāsniedz*** viņiem ***iespēja*** iegūt vajadzīgās zināšanas un iemaņas profilakses un drošības jautājumos***, jo īpaši attiecībā uz:***	***"***2. ***Šī apmācība ir*** darba ņēmējiem viegli ***saprotama***. Ar apmācības palīdzību ***sniedz*** viņiem ***iespēju*** iegūt vajadzīgās zināšanas un iemaņas profilakses un drošības jautājumos ***saskaņā ar valsts tiesību aktiem un praksi, kas piemērojami darbu norises vietā.";***
a) azbesta īpašībām un tā ietekmi uz veselību, tostarp smēķēšanas sinerģisko iedarbību;	
b) tāda veida izstrādājumiem vai materiāliem, kuru sastāvā varētu būt azbests;	
c) darbībām, kas varētu izraisīt	

pakļautību azbesta iedarbībai, un preventīvo pārbaužu nozīmi šīs iedarbības samazināšanā līdz minimumam;

d) drošu darba praksi, pārbaudēm un aizsardzības līdzekļiem;

e) elpošanas aizsardzības līdzekļu lietderību, veidiem, izvēli, ierobežojumiem un pienācīgu lietošanu;

f) ārkārtējiem pasākumiem;

g) sanācijas procedūrām;

h) atkritumu apglabāšanu;

i) medicīnisko apskašu prasībām.

Or. en

(Sk. Direktīvas 2009/148/EK 14. panta formulējumu)

Pamatojums

Apmācības prasību stiprināšana ir svarīgs elements, lai samazinātu riskus un nodrošinātu tiesību aktu pareizu īstenošanu. Lai nodrošinātu vienlīdzīgus konkurences apstākļus, šīs direktīvas Ia pielikumā ir noteiktas minimālas apmācības prasības, tostarp īpašas prasības darba ņēmējiem specializētos azbesta aizvākšanas uzņēmumos.

Grozījums Nr. 34

Regulas priekšlikums
1. pants – 1. daļa – 6.d punkts (jauns)
Direktīva 2009/148/EK
14. pants – 3. punkts

Spēkā esošais teksts	*Grozījums*
	6.d) direktīvas 14. panta 3. punktu aizstāj ar šādu:
3. Kopienas mērogā jāizstrādā praktiskas metodiskas norādes, kas vajadzīgas, lai apmācītu darba ņēmējus, kuri iesaistīti azbesta aizvākšanā.	***"3. Minimālās prasības par saskaņā ar šo pantu sniegtās apmācības saturu, ilgumu, intervāliem un dokumentāciju nosaka Ia pielikumā.";***

Or. en

(Sk. Direktīvas 2009/148/EK 14. panta formulējumu)

Pamatojums

Apmācības prasību stiprināšana ir svarīgs elements, lai samazinātu riskus un nodrošinātu tiesību aktu pareizu īstenošanu. Lai nodrošinātu vienlīdzīgus konkurences apstākļus, šīs direktīvas Ia pielikumā ir noteiktas minimālas apmācības prasības, tostarp īpašas prasības darba ņēmējiem specializētos azbesta aizvākšanas uzņēmumos.

Grozījums Nr. 35

Regulas priekšlikums
1. pants – 1. daļa – 6.e punkts (jauns)
Direktīva 2009/148/EK
15. pants – 1. daļa

Spēkā esošais teksts	*Grozījums*
	6.e) direktīvas 15. panta pirmo daļu aizstāj ar šādu:
Pirms uzsākt ar azbestu saistītus nojaukšanas vai aizvākšanas darbus, ***uzņēmumiem jāpierāda sava kvalifikācija šajā jomā***. ***Pierādījumus sniedz atbilstīgi valsts tiesību aktiem un/vai praksei.***	***"1. Uzņēmumiem, kas plāno veikt*** ar azbestu saistītus nojaukšanas vai aizvākšanas darbus, ***pirms darbu uzsākšanas ir jāsaņem kompetentās iestādes atļauja***. ***Kompetentās iestādes piešķir šādas atļaujas tikai tad, ja uzņēmums, kas iesniedzis pieteikumu, sniedz pierādījumus par atbilstīgu modernu tehnisko aprīkojumu bezemisiju vai, ja tas vēl nav tehniski iespējams, mazemisiju darba procedūrām saskaņā ar 6. panta prasībām un par apmācības sertifikātiem katram no darbiniekiem saskaņā ar 14. pantu un Ia pielikumu.";***

Or. en

(Sk. Direktīvas 2009/148/EK 15. panta formulējumu)

Pamatojums

Ņemot vērā riskus, kas saistīti ar nojaukšanas un azbesta aizvākšanas darbiem, visās dalībvalstīs vajadzētu būt atjaunojamu atļauju sistēmai, kas šos darbus ļauj veikt tikai tādiem uzņēmumiem, kuriem ir vajadzīgā kompetence.

Grozījums Nr. 36

Regulas priekšlikums
1. pants – 1. daļa – 6.f punkts (jauns)
Direktīva 2009/148/EK
15. pants – 1.a punkts (jauns)

Spēkā esošais teksts	*Grozījums*
	6.f) direktīvas 15. pantā pievieno šādu punktu:
	"1.a Kompetentās iestādes piešķir uzņēmumiem atļaujas tikai tad, ja tām nav šaubu par uzņēmuma un tā vadības uzticamību. Atļaujas ir jāatjauno ik pa pieciem gadiem saskaņā valsts tiesību aktiem un praksi.";

Or. en

(Sk. Direktīvas 2009/148/EK 15. panta formulējumu)

Pamatojums

Ņemot vērā riskus, kas saistīti ar nojaukšanas un azbesta aizvākšanas darbiem, visās dalībvalstīs vajadzētu būt atjaunojamu atļauju sistēmai, kas šos darbus ļauj veikt tikai tādiem uzņēmumiem, kuriem ir vajadzīgā kompetence.

Grozījums Nr. 37

Regulas priekšlikums
1. pants – 1. daļa – 6.g punkts (jauns)
Direktīva 2009/148/EK
15. pants – 1.b punkts (jauns)

Spēkā esošais teksts	*Grozījums*
	6.g) direktīvas 15. pantā pievieno šādu punktu:
	"1.b Dalībvalstis izveido publiskus reģistrus ar uzņēmumiem, kam piešķirtas azbesta aizvākšanas darbu atļaujas saskaņā ar 1. punktu.";

Or. en

(Sk. Direktīvas 2009/148/EK 15. panta formulējumu)

Pamatojums

Ņemot vērā riskus, kas saistīti ar nojaukšanas un azbesta aizvākšanas darbiem, visās dalībvalstīs vajadzētu būt atjaunojamu atļauju sistēmai, kas šos darbus ļauj veikt tikai tādiem uzņēmumiem, kuriem ir vajadzīgā kompetence.

Grozījums Nr. 38

Regulas priekšlikums
1. pants – 1. daļa – 6.h punkts (jauns)
Direktīva 2009/148/EK
16. pants – 1. punkts – c apakšpunkts

Spēkā esošais teksts	*Grozījums*
	6.h) direktīvas 16. panta 1. punkta c) apakšpunktu aizstāj ar šādu:
c) strādājošiem izsniegts atbilstošs darba apģērbs vai aizsargapģērbs; minētais darba apģērbs vai aizsargapģērbs glabājas uzņēmumā; tomēr to drīkst mazgāt ārpus uzņēmuma atbilstoši aprīkotās tīrītavās, ja tīrīšanu neveic pašā uzņēmumā; šādā gadījumā apģērbu pārvadā slēgtos konteineros;	***"***c) strādājošiem izsniegts atbilstošs darba apģērbs vai aizsargapģērbs***, kā arī aizsarglīdzekļi, it īpaši elpošanas aizsardzības līdzekļi, kam veic obligātu testu par līdzekļa piemērotību konkrētajai personai***; minētais darba apģērbs vai aizsargapģērbs glabājas uzņēmumā; tomēr to drīkst mazgāt ārpus uzņēmuma atbilstoši aprīkotās tīrītavās, ja tīrīšanu neveic pašā uzņēmumā; šādā gadījumā apģērbu pārvadā slēgtos konteineros;***";***

Or. en

(Sk. Direktīvas 2009/148/EK 16. panta formulējumu)

Pamatojums

Ir svarīgi darba ņēmējiem, kas izmanto individuālos aizsardzības līdzekļus, piemēram, elpošanas aizsardzības līdzekļus, piemērot obligātu testu par līdzekļa piemērotību konkrētajai personai, lai nodrošinātu pienācīgu aizsardzību. Tāpat darba ņēmējiem, kas izmanto elpošanas aizsardzības līdzekļus, ir jāparedz regulāri pārtraukumi. Ir vajadzīgas arī sanācijas procedūras, lai nepieļautu sekundāru pakļaušanu azbesta iedarbībai.

Grozījums Nr. 39

Regulas priekšlikums
1. pants – 1. daļa – 6.i punkts (jauns)

Direktīva 2009/148/EK
16. pants – 1. punkts – ca apakšpunkts (jauns)

Spēkā esošais teksts	*Grozījums*
	6.i) direktīvas 16. panta 1. punktā iekļauj šādu apakšpunktu:
	"ca) ir paredzēti regulāri obligāti pārtraukumi un pietiekams laiks atpūtai darbiniekiem, kas izmanto elpošanas aizsardzības līdzekļus;";

Or. en

(Sk. Direktīvas 2009/148/EK 16. panta formulējumu)

Pamatojums

Ir svarīgi darba ņēmējiem, kas izmanto individuālos aizsardzības līdzekļus, piemēram, elpošanas aizsardzības līdzekļus, piemērot obligātu testu par līdzekļa piemērotību konkrētajai personai, lai nodrošinātu pienācīgu aizsardzību. Tāpat darba ņēmējiem, kas izmanto elpošanas aizsardzības līdzekļus, ir jāparedz regulāri pārtraukumi. Ir vajadzīgas arī sanācijas procedūras, lai nepieļautu sekundāru pakļaušanu azbesta iedarbībai.

Grozījums Nr. 40

Regulas priekšlikums
1. pants – 1. daļa – 6.j punkts (jauns)
Direktīva 2009/148/EK
16. pants – 1. punkts – e apakšpunkts

Spēkā esošais teksts	*Grozījums*
	6.j) direktīvas 16. panta 1. punkta e) apakšpunktu aizstāj ar šādu:
e) darbinieku rīcībā ir pienācīgas un atbilstīgas tualetes un mazgāšanās ierīces, ieskaitot dušas, ja darba gaitā rodas daudz putekļu;	***"***e) darbinieku rīcībā ir pienācīgas un atbilstīgas tualetes un mazgāšanās ierīces, ieskaitot dušas, ja darba gaitā rodas daudz putekļu***, un viņiem veic obligātu sanācijas procedūru***;***";***

Or. en

(Sk. Direktīvas 2009/148/EK 16. panta formulējumu)

Pamatojums

Ir svarīgi darba ņēmējiem, kas izmanto individuālos aizsardzības līdzekļus, piemēram, elpošanas aizsardzības līdzekļus, piemērot obligātu testu par līdzekļa piemērotību konkrētajai personai, lai nodrošinātu pienācīgu aizsardzību. Tāpat darba ņēmējiem, kas izmanto elpošanas aizsardzības līdzekļus, ir jāparedz regulāri pārtraukumi. Ir vajadzīgas arī sanācijas procedūras, lai nepieļautu sekundāru pakļaušanu azbesta iedarbībai.

Grozījums Nr. 41

Regulas priekšlikums
1. pants – 1. daļa – 6.k punkts (jauns)
Direktīva 2009/148/EK
18.ba pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	6.k) iekļauj šādu pantu:
	"18.ba pants
	1. Līdz ... [viens gads pēc šīs grozošās direktīvas stāšanās spēkā] Komisija sadarbībā ar Darba drošības un veselības aizsardzības padomdevēju komiteju izstrādā pamatnostādnes, lai atbalstītu šīs direktīvas piemērošanu. Šajās pamatnostādnēs attiecīgā gadījumā iekļauj konkrētu nozaru atbildes.
	2. Līdz ... [trīs gadi pēc šīs grozošās direktīvas stāšanās spēkā] Komisija uzsāk apspriešanās procesu, lai atjauninātu šķiedrveida silikātus, kas ir šīs direktīvas darbības jomā, un šajā kontekstā novērtē rībekīta, vinčīta, rihterīta, fluoroedenīta vai erionīta iekļaušanu. Pēc apspriešanās ar sociālajiem partneriem Komisija attiecīgā gadījumā ar tiesību akta priekšlikumu ierosina vajadzīgos grozījumus šajā direktīvā.
	3. Līdz ... [pieci gadi pēc šīs grozošās direktīvas stāšanās spēkā] un pēc tam ik pēc pieciem gadiem Komisija, apspriedusies ar sociālajiem partneriem, pārskata azbesta noteikšanas, mērīšanas vai brīdināšanas tehnoloģijas tehnoloģisko un zinātnisko stāvokli un izdod pamatnostādnes par to, kad jauna

tehnoloģija ir jāizmanto, lai aizsargātu darba ņēmējus pret azbesta iedarbību.";

Or. en

Pamatojums

Ir nepieciešami pastāvīgi centieni, lai mazinātu riskus, kas saistīti ar eksponētību tādam spēcīgam kancerogēnam kā azbests. Tādēļ šīs direktīvas noteikumi un saistītās pamatnostādnes būtu regulāri jāatjaunina, lai ņemtu vērā jaunākās zinātniskās atziņas un tehnisko attīstību. Metodikas maiņa no fāžu kontrasta mikroskopijas uz transmisijas elektronmikroskopiju ļautu arī diferencēt dažādu veidu šķiedras un novērtēt iespēju attiecīgā gadījumā atjaunināt šķiedrveida silikātus, kas ir šīs direktīvas darbības jomā.

Grozījums Nr. 42

Regulas priekšlikums
1. pants – 1. daļa – 7.a punkts (jauns)
Direktīva 2009/148/EK
21. pants – 1. daļa

Spēkā esošais teksts	*Grozījums*
	7.a) direktīvas 21. panta pirmo daļu aizstāj ar šādu:
Dalībvalstis veic uzskaiti par ***diagnosticētas azbestozes un mezoteliomas*** gadījumiem.	***"1.*** Dalībvalstis veic uzskaiti par ***ar azbestu saistītu arodslimību*** gadījumiem. ***Direktīvas 1. pielikumā ir sniegts indikatīvs saraksts ar slimībām, kuras var izraisīt eksponētība azbestam.";***

Or. en

(Sk. Direktīvas 2009/148/EK 21. panta formulējumu)

Pamatojums

Tiek ierosināts atjaunināt 1. pielikumā iekļauto sarakstu ar slimībām, par kurām pašreizējas zināšanas liecina, ka tās var izraisīt eksponētība azbestam. Neiedragājot valstu kompetenci attiecībā uz arodslimību kompensācijām, ja tiek pierādīts, ka slimīga ir saistīta ar arodekspozīciju azbestam, informācija būtu jāizmanto statistikas datu reģistros, lai nodrošinātu labāku epidemioloģisko uzraudzību un galu galā novērtētu Kopienas veselības un drošības aizsardzības darba vietā tiesību aktu efektivitāti.

Grozījums Nr. 43

Regulas priekšlikums
1. pants – 1. daļa – 7.b punkts (jauns)
Direktīva 2009/148/EK
21. pants – 1.a punkts (jauns)

Spēkā esošais teksts	*Grozījums*
	7.b) direktīvas 21. pantā pievieno šādu punktu:
	"1.a Panta 1. punktā minētais termins "diagnosticēti gadījumi" ietver ne tikai gadījumus, kuros piešķirta kompensācija, bet attiecas arī uz visiem medicīniski diagnosticētiem ar azbestu saistītu slimību gadījumiem.";

Or. en

(Sk. Direktīvas 2009/148/EK 21. panta formulējumu)

Pamatojums

Tiek ierosināts atjaunināt 1. pielikumā iekļauto sarakstu ar slimībām, par kurām pašreizējas zināšanas liecina, ka tās var izraisīt eksponētība azbestam. Neiedragājot valstu kompetenci attiecībā uz arodslimību kompensācijām, ja tiek pierādīts, ka slimīga ir saistīta ar arodekspozīciju azbestam, informācija būtu jāizmanto statistikas datu reģistros, lai nodrošinātu labāku epidemioloģisko uzraudzību un galu galā novērtētu Kopienas veselības un drošības aizsardzības darba vietā tiesību aktu efektivitāti.

Grozījums Nr. 44

Regulas priekšlikums
1. pants – 1. daļa – 7.c punkts (jauns)
Direktīva 2009/148/EK
21.a pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	7.c) iekļauj šādu pantu:
	"21.a pants
	Ugunsgrēka gadījumā esošo informāciju, tostarp no attiecīgajiem reģistriem, par azbesta klātbūtni un atrašanās vietu, dara pieejamu ugunsdzēsējiem un avārijas

dienestiem.";

Or. en

Grozījums Nr. 45

Regulas priekšlikums
1. pants – 1. daļa – 7.d punkts (jauns)
Direktīva 2009/148/EK
I pielikums – 1. punkts

Spēkā esošais teksts	*Grozījums*
	7.d) direktīvas I pielikuma 1. punktu aizstāj ar šādu:
1. Saskaņā ar pašreizējām atziņām pakļaušana brīvu azbesta šķiedru iedarbībai var izraisīt šādas slimības:	***"***1. Saskaņā ar pašreizējām atziņām pakļaušana brīvu azbesta šķiedru iedarbībai var izraisīt šādas slimības:
— azbestozi,	— azbestozi,
— mezoteliomu,	— mezoteliomu,
— bronhiālo karcinomu,	— bronhiālo karcinomu,
— kuņģa un zarnu trakta karcinomu.	— kuņģa un zarnu trakta karcinomu***,***
	— balsenes karcinomu,
	— olnīcas karcinomu,
	— labdabīgas pleiras slimības.
	1.a Starptautiskā Vēža izpētes aģentūra ir konstatējusi pozitīvas asociācijas starp pakļaušanu azbesta iedarbībai un šādām slimībām:
	— rīkles vēzi,
	— kolorektālo vēzi,
	— kuņģa vēzi.";

Or. en

(Sk. Direktīvas 2009/148/EK I pielikuma formulējumu)

Pamatojums

Papildinājumi balstās uz ECHA ziņojumu un Starptautiskās Vēža izpētes aģentūras monogrāfiju.

Grozījums Nr. 46

Regulas priekšlikums
1. pants – 1. daļa – 7.e punkts (jauns)
Direktīva 2009/148/EK
Ia pielikums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	7.e) iekļauj šādu pielikumu:
	"Ia PIELIKUMS
	MINIMĀLĀS PRASĪBAS ATTIECĪBĀ UZ APMĀCĪBU
	Darba ņēmēji, kas ir vai kas var tikt pakļauti azbesta vai azbestu saturošu materiālu putekļu iedarbībai, saņem obligātu apmācību, kas ietver vismaz šādas minimālās prasības:
	1. apmācību nodrošina darba attiecību uzsākšanas brīdī un ne retāk kā reizi četros gados;
	2. katrs apmācības kurss ilgst vismaz trīs darba dienas;
	3. apmācību vai nu sniedz instruktors, kura kvalifikāciju ir atzinusi valsts iestāde, vai sertificēta iestāde saskaņā ar valsts tiesību aktiem un praksi;
	4. ikviens darba ņēmējs, kas ir apmierinoši piedalījies apmācībā un ir veiksmīgi nokārtojis vajadzīgo pārbaudi, saņem apmācības sertifikātu, kurā norādīta visa turpmāk uzskaitītā informācija:
	a) apmācības datums;
	b) apmācības ilgums;
	c) apmācības saturs;
	d) apmācības valoda;
	e) instruktora vai iestādes, kas nodrošinājusi apmācību, vārds un uzvārds vai nosaukums, kvalifikācija un

kontaktinformācija;

5. darba ņēmēji, kas ir vai kas var tikt pakļauti azbesta vai azbestu saturošu materiālu putekļu iedarbībai, saņem vismaz šādu apmācību ar teorētisko un praktisko daļu par visiem šādiem aspektiem:

a) tiesību aktiem, kas piemērojami dalībvalstī, kurā veic darbu;

b) azbesta īpašībām un tā ietekmi uz veselību, tostarp smēķēšanas sinerģisko ietekmi, kā arī riskiem, kas saistīti ar sekundāro iedarbību un vides ekspozīciju;

c) tāda veida izstrādājumiem vai materiāliem, kuru sastāvā varētu būt azbests;

d) darbībām, kas varētu izraisīt pakļautību azbesta iedarbībai, un preventīvo pārbaužu nozīmi šīs iedarbības samazināšanā līdz minimumam;

e) drošu darba praksi, tostarp darba vietas sagatavošanu, darba metožu izvēli un darba izpildes plānošanu, ventilāciju, punktu ekstrakciju, mērījumiem un kontroli, kā arī par regulāriem pārtraukumiem;

f) aizsarglīdzekļu, jo īpaši elpošanas aizsardzības līdzekļu, lietderību, veidiem, izvēli, ierobežojumiem un pienācīgu lietošanu;

g) ārkārtējiem pasākumiem;

h) sanācijas procedūrām;

i) atkritumu apglabāšanu;

j) medicīnisko apskašu prasībām;

apmācību pēc iespējas pietuvina profesijas raksturojošajām pazīmēm un saistītajiem konkrētajiem uzdevumiem un darba metodēm;

6. darba ņēmējiem, kas iesaistās nojaukšanas vai azbesta aizvākšanas darbos, ir jābūt saņēmušiem apmācību papildus 4. punktā noteiktajai apmācībai par abiem šādiem aspektiem:

a) tehnoloģiskā aprīkojuma un mehānismu izmantošanu, lai ierobežotu azbesta šķiedru atbrīvošanu un izplatīšanos darba procesu laikā saskaņā ar šo direktīvu;

b) jaunākajām pieejamajām tehnoloģijām un mehānismiem bezemisiju vai, ja tas vēl nav tehniski iespējams, mazemisiju darba procedūrām, lai ierobežotu azbesta šķiedru atbrīvošanu un izplatīšanos.";

Or. en

Pamatojums

Lai nodrošinātu vienlīdzīgus konkurences apstākļus, šajā jaunajā pielikumā ir noteiktas minimālas apmācības prasības par apmācības vispārējiem aspektiem, tostarp īpašas prasības darba ņēmējiem specializētos azbesta aizvākšanas uzņēmumos. Apmācība ir svarīga, lai nodrošinātu praktisko īstenošanu objektos. Šādas vispārējas obligātas minimālas prasības būtu jāīsteno saskaņā ar praktiskām pamatnostādnēm un regulāri jāatjaunina.

Grozījums Nr. 47

Regulas priekšlikums
2. pants – 1. punkts – 1.a daļa (jauna)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	Dalībvalstis ievieš normatīvos un administratīvos tiesību aktus, kas vajadzīgi, lai panāktu atbilstību šīs direktīvas 1. panta 4. punktam, līdz ... [trīs gadi pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā]. Dalībvalstis nekavējoties dara Komisijai zināmu minēto noteikumu tekstu.
	Pirms normatīvo un administratīvo aktu stāšanās spēkā saskaņā ar šo punktu dalībvalstis šķiedru skaitīšanu veic, izmantojot fāžu kontrasta mikroskopiju, saskaņā ar metodi, ko 1997. gadā ieteikusi Pasaules Veselības organizācija, vai, ja iespējams, ar jebkuru citu metodi, kas dod līdzvērtīgus vai labākus rezultātus.

Or. en

Pamatojums

Lai paredzētu pietiekamu laiku jaunās prasības par transmisijas elektronmikroskopijas izmantošanu ievērošanai, būtu jānosaka trīs gadu pārejas periods. Šajā pārejas periodā var turpināt izmantot PCM.

PASKAIDROJUMS

Azbests ir arodekspozīcijas izraisītu vēža gadījumu galvenais cēlonis. Šī viela Eiropas līmenī tika aizliegta 2005. gadā, bet joprojām ir klātesoša daudzās ēkās un infrastruktūrās, arī transporta infrastruktūrā.

Zaļais kurss paredz Eiropas Savienības iesaisti plašā ēku renovācijas programmā, lai uzlabotu energoefektivitāti un vienlaikus veicinātu pārkārtošanos uz tīru enerģiju. Tajā pašā laikā šis renovācijas vilnis pakļauj darba ņēmējus paaugstinātiem arodekspozīcijas izraisītu vēža gadījumu riskiem. Tādēļ Eiropas Parlaments ar lielu vairākumu ir pieprasījis transversālu Eiropas stratēģiju, kas ietvertu mājokļu, atkritumu apsaimniekošanas un arodveselības aizsardzības politikas virzienus.

Pēc Eiropas Parlamenta ziņojuma Komisija 2022. gada septembrī paziņojumā par darbu virzībā uz azbestu nesaturošu nākotni ierosināja stratēģiju, kas ietvēra pasākumus, lai uzlabotu azbesta izraisīto slimību diagnosticēšanu un ārstēšanu, azbesta atkritumu apsaimniekošanu, skrīningu un šīs vielas drošu aizvākšanu. Šī stratēģija ir labs pirmais solis.

Direktīvas par aizsardzību pret azbesta iedarbību darba vietā pārskatīšana ir šīs stratēģijas pirmais tiesību akts. Komisijas galvenie priekšlikumi attiecas uz šķiedru skaitīšanas metodiku un arodekspozīcijas robežvērtību.

Metodika

Vairākums dalībvalstu patlaban izmanto Pasaules Veselības organizācijas ieteikto metodiku (fāžu kontrasta mikroskopija). Tomēr šo metodiku daudzi uzskata par novecojušu tās ierobežojumu dēļ.

- **Pirmais ierobežojums ir noteikšanas robežvērtība.** Lai robežvērtība būtu taustāma realitāte, ir ļoti svarīgi spēt kontrolēt tās piemērošanu. Praksē tas nozīmē, ka noteikšanas robežvērtībai ir jābūt zemākai par noteikto robežvērtību.

- **Otrais ierobežojums ir saistīts ar pamanāmību.** Maksimālā azbesta daudzuma, kuru nedrīkst pārsniegt, noteikšana ir ļoti svarīga diskusija, kas ir priekšnoteikums, lai vienotos par to, ko nozīmē "saskaitāmās šķiedras". Tiesību aktos nav noteikts diametrs, zem kura šķiedras netiek skaitītas. Praksē šo robežvērtību nosaka tas, ko ir iespējams novērot ar mikroskopu. Ar fāžu kontrasta mikroskopiju tiek *de facto* izslēgtas šķiedras, kuru diametrs ir mazāks par 0,2 mikrometriem.

- **Trešais šķērslis ir neiespējamība diferencēt putekļu raksturu** (azbesta šķiedras vai nē un kāda veida azbests), kas ļautu noteikt "pseidonegatīvus rezultātus" vai "pseidopozitīvus rezultātus".

Pārejot no fāžu kontrasta mikroskopijas uz modernāku tehnoloģiju, kas balstās uz elektronmikroskopiju, tiks ievērojami izmainīta situācija. Tā kā laboratorijām būs jāiegādājas aprīkojums un attiecīgi jāapmāca savi darbinieki, tiek ierosināts trīs gadu pārejas periods.

Patlaban izmanto divu veidu elektronmikroskopiju:

- **skenēšanas elektronmikroskopiju (zināma kā "*SEM*");** ar šo metodiku tiek izmantota Eiropā spēkā esošā zemākā arodekspozīcijas robežvērtība (0,002 šķiedras uz cm^3);
- **transmisijas elektronmikroskopiju (saukta par "*TEM*");** zemākā arodekspozīcijas robežvērtība, kas ar šo metodiku tiek izmantota Eiropā, ir 0,01 šķiedra uz cm^3.

Ņemot vērā jau tā ļoti zemo arodekspozīcijas robežvērtību, kas ir spēkā dalībvalstī ar skenēšanas elektronmikroskopiju, šī varianta ieguvumi šķiet acīmredzami. Tomēr, ja to izmanto arodekspozīcijas uzraudzības nolūkā, tā nespēj noteikt tikpat plānas šķiedras, kādas nosaka transmisijas elektronmikroskopija (kas var noteikt šķiedras ar aptuveni 0,01 μm diametru).

Šis jautājums nav aspekts. **Arī plānas azbesta šķiedras ir kancerogēnas**. Saskaņā ar Eiropas Ķimikāliju aģentūras Riska novērtēšanas komitejas ieteikumiem šīs plānās šķiedras ir jāņem vērā. Tas, protams, ietekmē skaitīto šķiedru skaitu un tādējādi arī arodekspozīcijas robežvērtību.

Tā kā nav zinātniski pamatota iemesla izslēgt plānas azbesta šķiedras, ziņojumā tiek ierosināts pieņemt transmisijas elektronmikroskopiju kā metodi, lai uzraudzītu atbilstību arodekspozīcijas robežvērtībai. Komisijai būtu jāatbalsta dalībvalstis un jāpalīdz tām saistībā ar šādu pāreju, it īpaši izstrādājot pamatnostādnes un sniedzot informāciju par attiecīgajiem Savienības līdzekļiem, ko var izmantot šim mērķim.

<u>Arodekspozīcijas robežvērtība (AR)</u>

Ziņojumā kā pirmais solis ir ierosināts sadalīt AR ar 10 un tādējādi bez pārejas perioda no 0,1 šķiedras uz cm3 uz 0,01 šķiedru uz cm3.

Metodikas maiņa pēc trīs gadu pārejas perioda uz transmisijas elektronmikroskopiju pie nemainīgas AR nodrošinās darba ņēmēju aizsardzības būtisku papildu stiprināšanu, jo tiks saskaitīts vairāk šķiedru.

Ja abu metožu savstarpējos koeficientus aplūko ar piesardzību un ja tie atkarīgi no faktoriem, kas saistīti ar eksponētības apstākļiem (saistībā ar vieta, kur veic darbu), parasti pieņem, ka **elektronmikroskopija ļauj saskaitīt 2 līdz 4 reizes vairāk šķiedru nekā fāžu kontrasta mikroskopija, ja skaitīšanu attiecina tikai uz šķiedrām ar tādu platumu, kuras spēj noteikt arī fāžu kontrasta mikroskopija** (tādējādi šķiedrām, kas biezākas par 0,2 μm). **Nesen veiktā pētījumā aplēsa, ka, ņemot vērā plānas šķiedras, ko spēj novērot transmisijas elektronmikroskopija** (kura spēju saskatīt šķiedras ar aptuveni 0,01 μm diametru), **vidējais koeficients būtu 15[3].**

Salīdzinājumā ar pašreizējo situāciju (0,1 šķiedra uz cm^3, ko mēra fāžu kontrasta

[3] *EYPERT-BLAISON, C., CLERC, F., ROMERO-HARIOT, A. & VINCENT, R.* 2018a. *Notes techniques 252. Amiante dans l'air des lieux de travail: pertinence de l'analyse par microscopie électronique à transmission analytique (meta), Paris, INRS.*
EYPERT-BLAISON, C., ROMERO-HARIOT, A., CLERC, F. & VINCENT, R. 2018b. *Assessment of occupational exposure to asbestos fibers: Contribution of analytical transmission electron microscopy analysis and comparison with phase-contrast microscopy. J Occup Environ Hyg*, 15, 263-274.

mikroskopija) **AR 0,01 šķiedras uz cm^3 apmērā, ko mēra ar transmisijas elektronmikroskopiju, tādējādi samazinātu eksponētību par aptuveni koeficientu 150.** Tā kā šī paņēmiena analītiskais jutīgums ir 0,001 šķiedra uz cm^3[4], būs iespējams izmērīt arī līdz pat 10 % no AR, lai uzraudzītu atbilstību tiesību aktiem.

Tomēr AR nevajadzētu jaukt ar mērķrādītāju. Azbests ir kancerogēns visās devās. Tādēļ darba devējiem ir **jāsamazina eksponētība līdz zemākajam iespējamam līmenim.** Robežvērtības noteikšana nekādā gadījumā nemotivētu sasniegt šo slieksni.

Ir vajadzīgi pastāvīgi centieni samazināt eksponētības risku tādam spēcīgam kancerogēnam kā azbests, kas ir kancerogēns visās devās. Tādēļ pēc pieciem gadiem pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā Komisija, pamatojoties uz gūto pieredzi un panākto tehnisko progresu, novērtē iespējamību vēl vairāk samazināt AR, tiecoties uz 0,001 šķiedru uz cm^3, un iesniedz attiecīgu tiesību akta priekšlikumu.

Kopā ar direktīvas pārskatīšanu ziņojumā ir ierosināts noteikt piemērojamos pasākumus, lai nepieļautu putekļu izplatīšanos gaisā un lai nodrošinātu, ka individuālajiem aizsardzības līdzekļiem tiek veiktas obligāti testi par līdzekļa piemērotību konkrētajai personai. Šie praktiskie pasākumi palīdzēs ievērot pārskatīto AR, turklāt tie loģiski izriet no tā, ka eksponētība ir jāsamazina līdz zemākajam tehniski iespējamam līmenim.

Tāpat ir ierosināts noteikt, ka paraugi būtu jāņem tā, lai tie būtu reprezentatīvi attiecībā uz darba ņēmēju reālo eksponētību un lai ņemtu vērā darbu dažādos operatīvos posmus.

Ir ierosinātas papildu izmaiņas Direktīvā par aizsardzību pret azbesta iedarbību darba vietā, kuras atspoguļo Eiropas Parlamenta prasības 2021. gada rezolūcijā.

Pat ja ierosinātā pārskatīšana palielinātu darba ņēmēju aizsardzību par aptuveni koeficientu 150, kas ir ievērojams rādītājs, nepietiek ar uzmanības koncentrēšanu tikai uz AR. Priekšnoteikums ir, lai pirms darbu sākšanas tiktu pārbaudīta azbesta klātbūtne vai neesamība plānoto darbu teritorijā. Lai gan tas, ka Komisija ir paziņojusi par turpmākiem tiesību aktiem ēkās esošā azbesta skrīninga un reģistrēšanas jomā, ir patiešām labas ziņas, šāda priekšlikuma saturs vēl nav publicēts. Azbesta klātbūtnes apzināšanās ir svarīgs elements darba ņēmēju aizsardzībā. Tādēļ ziņojumā ir ierosināts iekļaut klauzulu, kas paredz, ka, ja informācijas nav vai ja tā ir nepietiekama, sertificētam operatoram ir jāveic darbu apjomam pielāgots skrīnings neatkarīgi no telpu veida: ēkas vai infrastruktūras, it īpaši kuģi.

Tāpat ir ierosināts svītrot jēdzienu "sporādiska un zemas intensitātes ekspozīcija", kura nolūks ir atteikties no konkrētām direktīvas prasībām. Tā vietā ir ierosināts sadarbībā ar sociālajiem partneriem izstrādāt pamatnostādnes, lai attiecīgā gadījumā sniegtu praktisku informāciju konkrētām nozarēm par šīs direktīvas īstenošanu.

Ziņojumā ir ieteikts par prioritāti izvirzīt azbestu saturošu materiālu aizvākšanu, nevis alternatīvus paņēmienus, piemēram, iekapsulēšanu vai noslēgšanu, kas vien atliktu azbesta aizvākšanu.

Lai pienācīgi piemērotu tiesību aktus, no vienas puses, darba ņēmējiem ir jābūt atbilstīgai

[4] Avots: TNO 2021 R12180.

kvalifikācijai, no otras puses, kompetentajām iestādēm ir jāspēj pēc vajadzības iejaukties. Tādēļ ir ierosināts stiprināt minimālās prasības attiecībā uz apmācību un paziņošanu iestādēm. Šīs papildu prasības ļaus vairot informētību par pasākumiem, kas jāveic saistībā ar darbiem attiecībā uz azbestu.

Lai nepieļautu sekundāru eksponētību, ziņojumā ir ieteikts ieviest sanācijas procedūras.

Visbeidzot un neskarot valstu kompetenci attiecībā uz arodslimību kompensācijām, tiek ierosināts atjaunināt 1. pielikumu par medicīnisko uzraudzību, proti, sarakstu ar slimībām, par kurām pašreizējas zināšanas liecina, ka tās var izraisīt eksponētība azbestam. Ja tiek pierādīts, ka slimība ir saistīta ar arodeksponētību azbestam, informācija būtu jāizmanto statistikas datu reģistros, lai nodrošinātu labāku epidemioloģisko uzraudzību.

ANNEX: LIST OF ENTITIES OR PERSONS FROM WHOM THE RAPPORTEUR HAS RECEIVED INPUT

The following list is drawn up on a purely voluntary basis under the exclusive responsibility of the rapporteur. The rapporteur has received input from the following entities or persons in the preparation of the [draft report / report, until the adoption thereof in committee]:

Entity and/or person
European Federation of building and woodworkers
European Trade Union Institute
European Trade Union Confederation
European Federation of Public Service Unions
United Federation of Danish Workers (3F)
European Construction Industry Federation
European Building Confederation
Confédération de l'Artisanat et des Petites entreprises du Bâtiment
Fédération Française du Bâtiment
Syndicat Interprofessionnel du Diagnostic Immobilier